

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Behandelend ambtenaar: H. de Raaff/B. de Rijk Registratienummer: 19.02280
Rijk
Afdeling/cluster: GZ/OW
Portefeuillehouder: F. Buijtelaar / H.G. Wind

Onderwerp:

Evaluatie afval 2019 en doorkijk 2020

Voorgestelde wijze van afdoening:

Beslispunten:

1. *Kennis nemen van memo*
2. *Instemmen met aanvullende wijze van verrekenen afvalstoffenheffing: een bedrag per lediging op restcontainer*

Inleiding

Vorig jaar en dit jaar zijn er een aantal veranderingen doorgevoerd ten aanzien van de afvaltarieven en de inzamelstructuur. Halverwege het jaar is het dan ook goed om even de situatie te evalueren in verband met de gewenste resultaten in 2020. Hebben de toegepaste maatregelen het gewenste effect, gaan we de goede kant op of moeten we bijsturen? Dit is beschreven in het bijgevoegde memo.

Beoogd effect

In 2020 willen wij als gemeente zoveel mogelijk voldoen aan de VANG doelstelling: dit is 100 kg restafval per inwoner en een scheidingspercentage van 75%. Voor 2025 is de lat nog hoger gelegd namelijk 30 kg restafval per inwoner. Dit gaat niet vanzelf, hier moet echt het nodige voor gedaan worden. Te denken valt aan variatie in tariefstelling, gerichte communicatie, extra service, meer voorzieningen. Allerlei zaken die invloed hebben op het scheidingsgedrag van onze inwoners, met daarbij de kanttekening dat het wel betaalbaar moet zijn.

Argumenten

1.1 *Stapsgewijze invoering*

Als diftar gemeente met jarenlange ervaring, zijn onze inwoners gewend aan een stabiel en robuust systeem. Qua afvalbeheerprestatie doen wij het als gemeente prima. Dat moet vooral zo blijven. Het feit dat wij steeds rond de 0% vervuiling van het PMD zitten is een goede indicatie hiervoor. Derhalve worden wijzigingen ook stapsgewijs ingevoerd. Daarbij proberen we ook zoveel mogelijk te leren van ervaringen van vergelijkbare gemeenten.

1.2 *Metten is weten*

Door het wekelijks monitoren van de hoeveelheid (rest)afval voorkom je dat je voor verrassingen komt te staan en kun je tijdig bijsturen. Voor 2019 verwachten wij een

reductie van 400 ton restafval (huis-aan-huis inzameling). Dit komt neer op 16 kg per inwoner minder. De voorlopige conclusie is dan dat het ingezette beleid succesvol is. Deze informatie wordt gedeeld met onze inwoners via de Week-in Week-uit en via de Afvalwijzer-app. Zo krijgt iedereen feedback over zijn afvalscheidingsgedrag.

1.3 Een extra zet is nodig

Door verder te gaan op ingeslagen weg vlakt het effect van 2019 af en wordt in 2020 de VANG doelstelling niet gehaald. Een extra maatregel is nodig om onze inwoners weer een zetje in de goede richting te geven. Een aanpassing in de wijze van verrekenen is dan een voor de hand liggende optie.

2.1 Begroting 2020 - 100% kostendekkend

Op basis van de ingeschatte hoeveelheden, de bekende prijzen en verwachte kosten is de begroting voor 2020 opnieuw doorgerekend. Uitgangspunt is dat alle kosten en opbrengsten met elkaar in evenwicht moeten zijn. De begroting van 2020 zal stijgen (uitzetten) ten opzichte van die van 2019. De logisch keus is dan om het vaste tarief te verhogen en een deel van het variabele tarief ook.

2.2 Inzamel efficiëntie wordt verhoogd

Door een extra tarief te introduceren per rest-lediging treden er naar alle waarschijnlijkheid twee effecten op. Aan de ene kant zullen er minder rest-ledigingen zijn. De inzamelkosten voor de gemeente dalen omdat er vollere containers worden aangeboden. Men slaat als het ware af en toe een keer over. Aan de andere kant krijgen onze inwoners een extra financiële prikkel om toch beter te kijken naar wat ze in de grijze container doen.

2.3 VANG doelstelling binnen bereik

In de gemeente Tynaarlo heeft men in 2019 voor het eerst ook een tarief gezet op het ledigen van een restafval container. Daar heeft men in het eerste halfjaar 33% minder restafval opgehaald. Voor ons komt daarmee het behalen van de VANG doelstelling binnen handbereik in 2020.

2.4 Borger-Odoorn is de goedkoopste

Uit een onderzoek van Rijkswaterstaat, Ministerie van I en M, naar de Afvalstoffenheffing van 2018 blijkt dat Borger-Odoorn de goedkoopste gemeente is voor wat betreft de afvalstoffenheffing. Zouden we €20 - €30 stijgen dan behoren we nog steeds tot de gemeentes in Drenthe met een lage afvalstoffenheffing.

Kanttekeningen

1.1 Frequentiewijziging extra duur

Vorig jaar is het wijzigen van de frequentie uitgesteld om het effect van de prijsdifferentiatie goed te kunnen meten. Bij het maken van de begroting 2020 is deze aanpassing nog niet meegenomen. Doelstelling was het sluitend krijgen van de begroting tegen een aanvaardbare stijging van het tarief. Het wijzigen van de frequentie zou weliswaar een volgende extra zet kunnen zijn voor het bereiken van de VANG doelstelling. Echter hier zit een additioneel kostenverhogend effect in van €7 - €10 per aansluiting. Afhankelijk van de uitbreiding van de extra service.

2.1 Reserve is leeg

In de voorgaande jaren zijn alle voordelen die de gemeente had: o.a. STIVAM gelden, lager verwerkingstarief bij Attero (van €115 naar €40 per ton), steeds in gedeeltes teruggegeven aan de inwoners. Dit is gedaan door het tarief niet te laten stijgen in een

bepaald jaar, of zelfs te laten dalen in een ander jaar. Dit kun je een aantal jaren volhouden. De reserve is nu leeg. Er kan dus niet meer geëgaliseerd worden.

Financiën

Voor 2019 wordt een tekort verwacht van €179.000 op afval. Aangezien binnen de afvalreserve geen ruimte is om dit tekort te dekken, komt het tekort ten laste van de algemene middelen. Voorgesteld wordt het tekort op te nemen bij de BERAP II.

Er liggen twee scenario's voor (zie ook laatste blz. memo):

- 1) Variabele tarieven 2019 doorzetten in 2020 en ophogen van het vaste gedeelte;
- 2) Invoeren van een tarief per rest-lediging met aangepast variabel gedeelte

Wanneer het prijsbeleid van 2019 in 2020 doorgevoerd wordt zal het vaste tarief stijgen naar €129.72 (nu €91,-). De gemiddelde heffing komt daarmee op €220.74.

Bij een 100% kostendekkende begroting én de invoering van bijvoorbeeld €3,- per lediging van een rest container, wordt het vaste tarief verhoogd naar €115.16. De variabele tarieven worden dan verlaagd naar €0.20 per kg rest, €0.05 per kg voor gft. Het brengtarief voor de betaalde fractie van het Afvalbrengpunt (ABP) blijft €0.15 per kg. De gemiddelde heffing komt op deze wijze uit op €217.64 en een verhouding van vast/variabel van 52.91%-47.09%.

Niet alleen wordt met scenario 2 een beter VANG resultaat bereikt, maar is het ook nog een keer voordeliger dan scenario 1.

De definitieve tarieven worden in de raad van december 2019 vastgesteld.

Communicatie

Na besluitvorming worden de tarieven op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt.

Uitvoering

In 2020 worden, net als in 2019, de afvalbeheerprestaties in relatie tot de VANG doelstelling wekelijks bijgehouden. Hierover zal ook richting de burger gecommuniceerd worden. Zowel via de WIWU als via de Afvalwijzerapp.

Bijlagen

Memo "Evaluatie Afval 2019 en doorkijk 2020" corsa 19.02176

Raadsbesluit "Evaluatie afval 2019 en doorkijk 2020", corsa 19.02313

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,
de secretaris, de burgemeester,

drs. D.C Rensen

mr. J. Seton